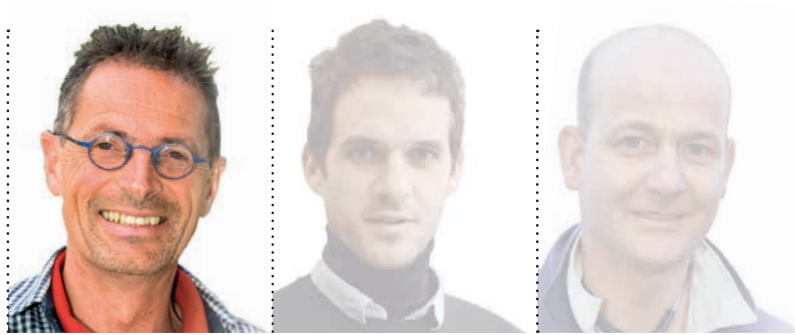

Aan de hand van praktijkvoorbeelden schrijven drie dierenartsen over ziekten in de melkveehouderij. Dierenarts Toon Meesters uit Roosendaal, Hans Van Loo, dierenarts op de Buitenpraktijk van de Universiteit Gent in Merelbeke, en Jan Dijkhuizen van De Graafschap dierenartsen uit Vorden wisselen elkaar af bij een beschrijving van ziektebeeld tot behandeling.

Bloeding van de melkader

De nachtdienst zat er bijna op toen de melkveehouder me belde. 'Ik heb een koe die zojuist met het overeind komen haar melkader heeft geraakt en nu heeft ze een enorme bloeding.' De veehouder klonk erg ongerust aan de telefoon. 'Het bloedt hard, wil je snel hierheen komen?'

Lopend naar de auto gaf ik het advies om al wachtende de wond zo goed mogelijk dicht te knijpen of dicht te drukken om het bloedverlies te beperken. Het was gelukkig niet ver rijden. Bij mijn aankomst stond de melkveehouder in de stal de wond van de koe nog steeds dicht te houden.

Toen hij losliet, zodat ik de wond kon bekijken om er een tang op de zetten, bleek dat er al een stolsel was gevormd dat het bloeden in ieder geval tijdelijk tot staan had gebracht. De huid was beschadigd en het bloedvat pulde als een blauwpaars pingpongballetje naar buiten. Als een fiets waarbij de buitenband kapot was en de binnenband door het gat kwam.

We besloten om de koe in het nabijgelegen strohok met een flinke sedatie suf neer te leggen. Bij het aanraken van het bloedvat liet het stolsel los en dat was schrikken. Snel de tang erop voorkwam erger. In alle rust kon daarna de wond worden gehecht met een aantal oplosbare hechtingen.

De medische term **melkader**

De melkader voert het bloed af van de uier naar het hart. Bij goed melkgevende dieren liggen deze bloedvaten als 'spataderen' over de uier en de buik om ter hoogte van het borstbeen naar binnen te gaan en hun weg naar het hart vervolgen. De melkader ligt goed zichtbaar dicht aan de buik en wordt vaak gebruikt om een infuus of andere injectie in het bloed toe te dienen.

Elk najaar zijn er wel enkele onfortuinlijke koeien waarbij zo'n melkader na 'raak' scheren enorm gaat bloeden. Enkele hechtingen zijn dan voldoende.

Ook een scherpe klauwrand kan zo'n bloeding aan de melkader veroorzaken. Als zo'n bloeding 's avonds laat of 's nachts gebeurt, kunnen de gevolgen fataal zijn.

Bij een klein wondje of bij een kleiner bloedvat kan het zelfafsluitend vermogen van een dier door middel van een stolsel voor het stoppen van het bloeden zorgen. De gladde spieren van de bloedvatwand knijpen het bloedvat deels dicht (vasoconstrictie). Bloedplaatjes en stollingsfactoren vormen samen op de plaats van de bloedvatbeschadiging fibrine. Deze fibrine bestaat uit een wat taai plakkerig eiwit, dat met gestold bloed een kleine wond op een natuurlijke manier kan afdichten.

Bij een wat grotere wond houdt zo'n afdichting niet en blijft het bloeden. De wond hechten en/of het bloedvat afbinden is dan een spoedeisende oplossing.